

Sygn. akt II Cz 771/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

Przewodniczący: SSO Sławomir Krajewski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 28 maja 2014 roku w S.

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzycieli Bank (...) spółka akcyjna W., (...) spółka akcyjna P., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością P., (...) S spółka z ograniczoną odpowiedzialnością D., (...) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością upadłości, Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w G., (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością W., Zakład (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S., U.(...) w W., W. G., K. N., (...) G.

z udziałem dłużnika S. J.

o świadczenie pieniężne

na skutek zażalenia dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 8 stycznia 2014 roku, w sprawie I Co 93/04

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 stycznia 2014 r roku Sąd Rejonowy w Goleniowie (sygn. akt I Co 93/04) oddalił wniosek dłużnika S. J. o zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu Uzasadniając zważył, że dłużnik wskazał, iż utrzymuje się z pomocy dzieci, zaś jego koszty utrzymania wynoszą około 500 złotych. Sąd zwrócił uwagę, że dłużnik nie wymienił co składa się na powyższe koszty, a także nie wskazał konkretnych kwot, które przeznacza na wydatki. W tej sytuacji Sąd uznał, że złożone przez niego oświadczenie o stanie rodzinnym, majątkowym i dochodach nie odzwierciedlało jego rzeczywistych dochodów. W ocenie sądu sytuacja materialna dłużnika pozwala na przyjęcie, że może ponieść koszty sądowe choćby z tej przyczyny, że posiada dodatkowe dochody w bliżej nieznanym sądowni wysokości, której z nieznanymi sądowni powodów nie chce ujawnić. Do takiego wniosku doprowadziła sąd analiza oświadczenia złożonego przez dłużnika. Sąd podkreślił dalej, że nie jest zobowiązany w takiej sytuacji do prowadzenia dochodzenia, gdyż niemożność rozpoznania wniosku powstała ze złożenia niedokładnego oświadczenia w tym przedmiocie. Sąd wskazał, że wskutek lakoniczności złożonego oświadczenia nie sposób ustalić, jakimi faktycznie dochodami dysponuje, jakie konieczne wydatki ponosi. Zatem zdaniem sądu brak było podstaw do przyjęcia, że dłużnik nie jest w stanie, bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny, ponieść kosztów sądowych. W ocenie sądu dłużnik nie może być uznany za osobę ubogą, która na skutek uiszczenia kosztów sądowych, w tym opłaty od zażalenia, utraci możliwość zaspokojenia kosztów niezbędnych dla koniecznego utrzymania.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył dłużnik i zaskarżając postanowienie w całości, wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Skarżący podniósł w uzasadnieniu, że w tym samym sądzie w innej sprawie, złożone przez niego oświadczenie o tożsamej treści było wystarczające do pozytywnego rozstrzygnięcia wniosku i z tego powodu nie rozumie do jakich celów Sąd potrzebował bardziej szczegółowych wyjaśnień.

Dłużnik wskazał również, że niezrozumiałe jest dla niego twierdzenie Sądu, iż posiada dodatkowe dochody w bliżej nieokreślonej wysokości. Skarżący stwierdził, że gdyby je posiadał, to mógłby ponieść koszty opłaty sądowej. Dłużnik dodał też, iż w przypadku oddalenia jego zażalenia, będzie zmuszony do pożyczania kwoty koniecznej do zapłaty kosztów sądowych, co w jego obecnej sytuacji będzie niezwykle trudne, a nawet jeśli będzie to możliwe to doprowadzi do dalszego zadłużenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie będąc bezzasadnym, podlegało oddaleniu.

Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych winien zawierać wyraźne stwierdzenie, że strona domaga się takiego zwolnienia, wraz z określeniem jego zakresu oraz przedstawieniem sytuacji życiowej i materialnej. W szczególności oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku i dochodach powinno zawierać natomiast szczegółowe wymienienie uzyskiwanych dochodów oraz kwot ponoszonych wydatków. To na stronie, która decyduje się na zgłoszenie wniosku o zwolnienie od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, spoczywa obowiązek jasnego przedstawienia okoliczności pozwalających na przyjęcie, że nie jest ona w stanie ich ponieść bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu siebie i rodziny. Sam fakt złożenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych nie obliguje bowiem Sądu do jego uwzględnienia.

Sąd uwzględni wniosek, gdy ubiegający się o zwolnienie przedstawi pełne okoliczności wskazujące na to, że bez swojej winy znajduje się w takiej sytuacji materialnej, która obiektywnie niemożliwym czyni - bez uszczerbku w niezbędnym utrzymaniu siebie i rodziny - poniesienie kosztów sądowych.

Z przedłożonego przez skarżącego oświadczenia wynika, że pozostaje na utrzymaniu dzieci, a miesięczny koszt jego utrzymania to kwota około 500 zł. Po pierwsze dłużnik nie wyjaśnił jednak przyczyn braku swego zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej. Jeżeli zaś strona, która mogła liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów sądowych, bez ważnego powodu, nie wykorzystwała w całości lub w części swoich możliwości zarobkowych, to przy rozpoznawaniu wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych z reguły należy przyjąć, że stan majątkowy i dochody strony są takie, jakie miałyby ona, gdyby w pełni wykorzystwała swoje możliwości zarobkowe.

Po wtóre dłużnik nie wskazał, co składa się na koszt jego utrzymania, nie wskazał również konkretnych kwot, które przeznacza na niezbędne wydatki. Oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania nie jest więc wyczerpujące i nie obrazuje rzeczywistej sytuacji finansowej żalącego. To z kolei powoduje, że nie sposób uznać oświadczenia dłużnika za wiarygodne, czyli faktycznie odzwierciedlającego jego sytuację majątkową.

Jeśli nie można, zaś określić realnej sytuacji majątkowej dłużnika nie sposób uznać, iż nie jest on w stanie uiścić kosztów niniejszego postępowania bez uszczerbku koniecznego utrzymania. Skarżący nie uprawdopodobnił w rezultacie okoliczności uzasadniających zwolnienie go od obowiązku poniesienia kosztów sądowych w tej sprawie.

Co więcej, skoro skarżący korzysta z pomocy finansowej dzieci, to może być ona również przeznaczona na pokrycie przedmiotowych kosztów sądowych.

Niezależnie od powyższego sam fakt zwolnienia dłużnika od kosztów sądowych w innej sprawie nie oznacza automatycznie, iż także w przedmiotowej sprawie skarżący winien uzyskać takie dobrodziejstwo.

Sąd rozpoznając wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych nie działa automatycznie, lecz każdorazowo bada całokształt okoliczności konkretnej sprawy, w tym w szczególności opisane powyżej oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i wydatkach.

Na koniec podkreślić jeszcze należy, że ubiegający się o zwolnienie od kosztów winien w każdym przypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach. W orzeczeniu z dnia 24 lipca 1980 r. (sygn. akt (...)) Sąd Najwyższy stwierdził, że dla wydatków związanych z prowadzeniem procesu strona powinna znaleźć pokrycie w swych dochodach przez odpowiednie ograniczenie innych wydatków nie będących niezbędnymi do utrzymania. Instytucja zwolnienia od kosztów nie służy utrzymaniu dotychczasowego poziomu życia, lecz uczynienie drogi sądowej realną, poprzez indywidualizację należnej opłaty przy uwzględnieniu gwarancji potrzeb koniecznych dłużnika.

Zwolnienie od opłat powoduje uszczuplenie dochodów Państwa. Z tego powodu sąd rozpoznający wniosek powinien mieć na uwadze nie tylko realizację prawa do sądu, ale też interes (...)

Mając wszystko powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 kpc, w zw. z art. 397 § 2 kpc, w zw. z art. 13 § 2 kpc, orzekł jak w sentencji postanowienia.

(...)

- (...)

(...)

(...)